

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână:
Duminec'a și Joi'a. — Prenumeratiunea se
face în Săbiu la expeditor'a foiei, pre afara la
s. r. poste cu bani gata prin scrisori francate,
adresate către expeditor'a. Pretulu pnumera-
țiunei pentru Săbiu este pre anu 7 fl. v. n.
ear pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 27.

ANULU XXIII.

Săbiu in 3/15 Aprile 1875.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru pro-
vinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre
o jumătate de anu 4 fl. v. n. Pentru princ. și tieri
streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru întâi'a ora
cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr.
și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. n.

✓ Dumineca s'a săntitu de Escelen-
ti'a Sea Présântitulu P. Archieppu si
Metropolitulu Mironu Romanu si Pré-
sânti'a Sea P. Episcopu alu Caransebe-
siului Ioanu Popasu, cu asistintia cuvi-
incioasă, nou alesulu Episcopu alu Ara-
dului P. Ioanu Metianu intru Archiereu,
in biserica noastră din cetate.

✓ Présânti'a Sea P. Episcopu alu
Caransebesiului Ioanu Popasu a ple-
catu Luni si Présânti'a Sea P. Eppu alu
Aradului Ioanu Metianu a plecatu Mer-
creuri, cu trenulu de sér'a către epar-
chiele Sele.

✓ Onorata Redactiune! La provo-
catiunea, ce mi s'a facutu in „Telegr.
Rom.“ nr. 95 an. tr. prin reproducerea
unei corespundintie din Brasiovu in
„Osten“ din 6 Dec. tr. nu amu reflec-
tatu până acum singuru din conside-
ratiune, că nu respunsulu meu sa
apare că o ingerintia preocupatoria in
afacerile electorali a prelatilor nostri.

Acum inse, dupa ce acestea s'au
incheiatu până in ultimulu loru stadiu,
fia-mi permis de a respinge insi-
nuările, ce se facura in acea cores-
pondintia mie si partidei, de care amu
apartinutu la Congresulu electoralu.

Eu si partid'a, de care amu avutu
onóre a apartiené, si care constă din
maioritatea deputatilor archidiece-
sani — nu amu lucratu nici contra
nici pentru persóne, ci amu portatu o lupta
principiale, inceputa inca la anulu 1868,
si continuata la alegerea din an. 1873
că si la cele din a. 1874 fără respecte
personali, — o lupta prevediuta prin
votulu separatu alaturatu sub lit. F.
la actele Congresului din 1868, — o
lupta consecinte pentru revindecarea
celui mai eminente dreptu alu archi-
diecesei de a-si alege pre capulu seu
bisericescu pre bazea principiului gene-
ralu constitutiunalu alu maiorității sele,
— asiá, dupa cum lu exercéza cele-
lalte diecese ale provinciei noastre
metropolitane, — séu déca e mai conve-
nibilu, — pre bazea perfecte reciprocit-
tati — asiá ca in ce mesura iau die-
cesanii parte la alegerea capulu bi-
sericescu alu archidiecesei — adeca a
Archiepiscopului, in acea mesura sa iá
si archidieceesanii parte la alegerea
episcopiloru diecesani, pentru ca toti
acesti'a au asemenea incurgere in tre-
bile comune ale provinciei metropoli-
tane, si afara de aceea episcopii die-
cesani suntu candidati naturali ai scau-
nului archidiecezanu, prin urmare pen-
tru archidieceza nu póte fi indiferentu,
ca cine se alege de episcopu diecesanu.

Cumca maioritatea archidiecezana
la alegerile intemplete la Săbiu inca
si a designatu unu candidat alu seu,
nu a fostu o predilectiune personale
fatia cu elu, nici pentru ca amu fi
pretiuitu mai putiunu pre cei-lalti can-
didati, ci singuru din acea laltu impregiu-
rare, pentru ca acela pre lănga per-
fect'a lui cualificatiune a adoptatu pre
fatia principiulu si intentiunea maio-
rității archidiecezane, care tientesce
intr'acolo, că legea sa se indrepteze
spre multamirea tuturoru părtiloru
constituante ale provinciei metropoli-
tane; ori déca acésta indreptare pen-
tru tempulu de fatia n'aru fi opor-
tuna, sa se caute si sa se afle unu *modus*
vivendi pre calea concessiuniloru impru-
mutate — asiá, că dorinti'a maiorității
metropolitane, sa vina in concor-
dantia cu dorinti'a maiorității archi-
diecesane, — pentru ca se lucra nu

numai de alegerea Metropolitulu, dara
totu deodata si de a Archiepiscopulu
archidiecezanu, si eventualminte si de
a unui episcopu diecesanu, prin ur-
mare pentru ca intr'unu congresu de
natura federalistica si inca basatu pre
principiulu pariteticu cum e Congresulu
nostru electoralu, maiorisarea cu ori-ce
pretiu a unei părți asupr'a cei-lalte
nu e nici justa nici consulta, ci in lo-
culu ei (dupa cum se descoperise si ne-
muritoriulu Si agun'a cându se
discută cestiunea acésta la facerea
statutulu organicu, vrendu sa odih-
néasca temerile archidiecezaniloru) tre-
buie totu-déun'a sa prinda locu coin-
tielegerea pre bazea mutuei concessiuni.

Maioritatea archidiecezana si acum
că si la an. 1873 s'aru fi aflu apli-
cata si gat'a la o atare transactiune,
déca acésta aru fi aflu la partea
ceea-lalta o asemenea aplecare impreu-
nata cu o asigurare mai serioasă si mai
binevoitoră că cea dela 1873, sub
atare invoire si maioritatea archidie-
cesana aru fi preferitu candidatur'a
maiorității congresuale. Dar' desco-
perirea dorintiei archidiecezaniloru de
a se luá si barbatulu increderei loru in
consideratiune la eventual'a implinire
de archiereu diecesanu, cu ocașiunea
primei alegeri dela 1874 fu fatia de
alte angagiamente respinsa cu: *non*
*possumus!**) Déca fatia cu atare atitu-
dine partid'a maiorității archidie-
cesane nu s'a potutu odihni si s'a ve-
diutu constrinsa de a se aperi dupa
potintia si amesuratu convingeriloru
sele, si déca incercările mele de com-
planare nu mi-au succesu, eu nu sum
de vina. Eu amu fostu membru iera
nu dictatoru preste convingerile par-
tidei. Si déca Congresulu nostru e o
institutiune parlamentaria, unde natu-
ralminte se forméza maioritate si mi-
noritate opositiunale si déca maio-
ritatea, dupa ce s'a vedutu sigura in
positiunea sea fără de a mai avé lipsa
de o contielegere prin mutue conces-
siuni cu minoritatea, apoi nu pricepu,
pentru ce, dupa conceptiunea susu
amintitulu corespondente in „Osten“,
sa fia condemnabilu a se luptá in si-
rulu opositiunei parlamentarie? Din
contra eu aflu, ca aru fi forte tristu
pentru o institutiune parlamentaria,
déca espressiunea libera a convictiunei
aru fi condemnabile. Insusi Statutulu
organicu prevede diversitatea de opi-
niuni, si libertatea espressiunei ace-
stei'a, cându reguléza ordinea votisá-
rilor. Apoi sa luámu in vedere si
resultatulu! Óre prim'a alegere, in
care candidatulu maiorității a obtie-
nutu 64, iera alu minorității 40 de
voturi, n'a fostu un'a dintre cele mai
frumóse alegeri parlamentarie, in care
ambele partide au potutu fi falóse de
resultatele luptei loru, si care aru fi
fostu demne pentru ambi candidatii
de alta sórte?

Cumca si minoritatea a luptatu
onestu, au recunoscutu si fruntasii
maiorității, si chiaru si candidatulu
acestei'a, care a facutu unu compli-
mentu minorității, cându a disu:
„Bravo Ardeleniloru! si eu in loculu
vostru faceamu asiá!“

Amu luptatu onestu, pentru ca
amu luptatu numai până cându re-
sultatulu s'a enunciatu. D'ací incolu

*) Chiaru si la *banchetele* maiorității
congresuale, inca inainte de a urmă alege-
rea se facura alusiuni la aceea, ca nu la Ca-
ransebesiu, ci la Aradu va urmă suplinirea
de episcopu etc. Red.

că ómeni parlamentari atátu partid'a
cátu si candidatulu ei s'a inchinatu
votulu maiorității.

Unde afla — dupa tóte acestea
— dlu corespondente condemnabilita-
tea partidei? Unde a candidatulu ei?
Au e pecatu d'a fi candidat? Póte
numai pentru ca a caditu! pentru
ca la din contra, déca reusiá, erá celu
mai glorificatu. Eu inse credu ca e
mai pecatu, e mai condemnabilu a
abusá de victoria spre a umili fără
crutiare pre celu devinsu.

Ce se atinge apoi de intemplá-
rile afara de lupt'a parlamentaria, apoi
insinuatiunea, cumca Puscariu prin „ru-
gări si amenintări“ la ministeriu s'aru
fi ingeratu in afacerea alegeri etc., e
mai multu decâtu ridiculósá, déca con-
siderámu, ca cestiunea se resolví in-
tr'unu cabinetu de optu ministri, cu
care Puscariu n'are d'a face nimic'a,
si cari nu suntu legati de nici o in-
formatiune pro séu contra, si óre acei
ministri nu au avutu mai buna oca-
siune de a se informá despre adevé-
rat'a stare a lucrulu in vr'o 3—4
septamâni de cei cinci membri ai de-
putatiunei congresuale? Apoi au
recunoscutu cei mai alesi oratori ai
maiorității in Congresu, ca dreptulu
de intarire séu reiciere a Corónei e
nedisputaveru. Cum vine asiá dara
o persóna privata la o insemnate ne-
meritata, dupa cum i-o atribue cores-
pondintele din Brasiovu alu lui „Osten“
din Vien'a?*) Iera déca corespondin-
tele a creditu ca ómenii minorității
au stricatu ce-va prin aceea, ca ale-
gereá n'a potatu sa fia unanima, apoi
intrebu: nu s'a reieptatu alegerea
unanima a lui Stoicovics? si nu a ur-
matu intariri la alegeri fără unanimi-
tate? Rogu-ve asiá dara! nu cautati
pricina unde nu este.

Déca totusi póte fi aci vorba de
atitudinea minorității congresuale afara
de barierele congresuali, apoi sum
constrinsu a descoperi si ceea ce altu-
cum modest'a nu mi-aru fi permis —
a dechiará, ca nu in contra, ci *pentru*
valorificarea actulu de alegere au con-
lucratu Puscariu et consorti — si inca
la apriat'a provocare a unoru stimabili
membri ai deputatiunei congresuale.

Déca asiá dara totusi nu a ur-
matu intarirea actulu alegeri, apoi
acésta se póte atribui numai la
cauze, cari n'au aternatu nici dela
ómenii maiorității nici dela ai mino-
rității congresuale.)*

Dara roguve —! déca maioritatea
archidiecezana aru fi voitu sa impe-
dece cu ori-ce pretiu alegerea unei
anumite persóne, — nu avea ea destulu
terenu deschisu si legalu de a face
ast'a — pre bazea § 157 punct. 4 a
Statutulu org. — si a § 11 a ordinei
pentru afacerile interne a cong? —
Nu trebuiá decâtu că cei 35—40 archi-
diecesani sa iesa dela alegere, că
sa mai traga prin sórte si din cea-
lalta parte inca pre atát'a, — si iéta
congresulu erá necapace de a face
o alegere preste voia maiorității archi-
diecesane! —

Insa acésta partida — maioritatea
archidiecezana — avendu simtiu con-
stitutiunalu bisericescu cu multu mai
superioru, de cátu sil'a, ce i se facea
din partea contraria a preferitu mai
bine de a cadé de a suferi, — de cátu
a periclitá constitutiunea bisericésca. —

*) Vorb'a despre atare eventualitate esi-
se inca dela alegerea din 1873. Not. Cor.

Cu tóte acestea — déca e cu dreptu
că dorinti'a maiorității archidiecezane
la alegerea Archiereulu seu sa nu
póta veni nici odata la valóre; —
déca e justu, că candidatulu ei, care,
déca si archidieceesanii s'aru bucurá
că diecesanii de eschisivulu dreptu alu
alegeri Archiereulu seu, la trei ale-
geri ce s'au intemplat la Sibiú de
doi ani incóce, de trei ori aru fi fostu
alesu, — totusi se nu póta fi alesu
nici acasa in archidieceza, si nici in
diecese in locurile vacante, — ci din
contra sa fia urgisitu si prigonitu nu-
mai pentru aceea ca a fostu candi-
datulu maiorității archidiecezane; si
in fine, déca e equitabilu si convenientu,
că ori-ce incercare, ori-ce initiativa,
ori-ce propunere pentru delaturarea
acestoru anomalie, — pentru indrepta-
rea si perfectionarea succesiva a legi,
pentru aducerea in armonia a intere-
seloru fia-carei părți constitutive a
provinciei noastre bisericesci — sa fia
indata suspicionata si marcata de
atentatu asupr'a bisericeei etc., — apoi
— dá! trebuie sa recunócemu, ca
nu amu fostu in dreptu, — ca tóta
lupt'a noastră a fostu in zadaru si de
prisosu! — si ca prin urmare re-
vocându-ni in memori'a disa: Lasciate
ogni sperantia — sa depunemu cu
totulu pén'a, lasendu si conlucrarea
pre terenulu bisericescu altoru puteri
mai tenere mai esperte. —

Venerunt novi — veteres migrate.
Puscariu.

✓ Duminec'a trecuta avu locu con-
ferinti'a privata, convocata de comite-
tulu clubulu clusianu, la Alb'a-Iuli'a,
unde se si decise: tienera unei confe-
rentie generale inainte de alegerile
dietali, la carea sa participe intrég'a
inteligintia romána. Conferinti'a acé-
st'a va fi convocata de o comisiune
de trei membri din clubulu clusianu
si are a se intruni la Săbiu. Atát'a
deocamdata despre acésta.

Impressiune forte rea a facutu
ordinatiunea ministeriale, publicata in
„Budapesti Közlöny“, si adresata tutu-
roru autoritatiloru supreme confessiu-
nali si municipieloru, prin carea se
opresce instituteloru confessionali de
invetiamentu si bisericiloru cererea si
primirea de ajutórie materiale dela do-
nitori straini si dela guvernele loru. —
Press'a nepreocupata recunóce in me-
sur'a acésta a ministeriulu unu as-
cutisiu indreptatu asupr'a gimnasiulu
nostru gr. or. románu din Brasiovu.
Cumca mesur'a acésta este un'a din-
tre cele mai nepolitice si nepatriotice,
credemu ca nu se va mai indoí nimenea.

✓ In privinti'a caletoriei Imperatu-
lui si Regelui la Veneti'a, carea se
continuá mai departe in Dalmati'a,
parerile diurnalisticeei celei mari suntu
impartite. Unele diurnale adscriu in-
talnirea la Veneti'a urmări ponderóse
in politic'a interna si esterna a Austro-
Ungariei. Altele reducu resultatele in-
trevederei numai la asigurarea Austro-
Ungariei cá putere de rangulu primu
si la unu tratatu comerciale. Cele mai
multe convinu intr'aceea, ca intalnirea
a produsu rea dispositiune la Berlinu.

Belgiulu a fostu in dilele din urma
ans'a unei dissonantie mari in cercu-
rile politice ale Europei. Ans'a a dat'o
episcopatululu belgianu, carele incurá-
géza resistinti'a episcopatululu nem-
tiescu contr'a legiloru prussiane. Re-
gimulu germanu, din caus'a acésta si
din alte de felulu acésta, s'a vedutu

silitu a face o reclamațiune la guvernul belgianu, recercându-lu sa nu suferă că Belgiu sa devină vetrică de agitațiuni indreptate asupra Germaniei. Guvernul belgianu, cu provocare la neutralitatea sa, răspunde într-unu tonu esacerbatu. Răspunsul acestuia a și aflatu resunet în multe diurnale, vaierandu pre „bietul Belgiu amenințat de puterea nemțescă.” Alarmă acestă a pus și presa berlinesă în mișcare și asiă articuli intitulati „Ist der Krieg in Sicht” au și început rotundă.

Principalele organe de publicitate europene, și mai cu seama cele austriace continua cu apăsări asupra ultimelor evenimente ce se produsera în Serbiă. Eata ce scrie „Fremdenblatt” despre vecină noastră, avendu în vedere mai cu seama disolvarea din urma a scupcinei:

Mai suntu încă și alți oameni în Europă cari au unu interesu prea imediat și importantu la desvoltarea ce iau lucrurile în Serbiă, și asupra peninsulei balcanilor spre a nu se opune imediatu în modulu celu mai categoricu la izbucnirea ori-cărei simptome care aru prevesti complicațiuni serioase.

Puterile europene și mai cu seama statele cele mai limitrofe, au totu odata și dreptul și datoriă de a consacra toate silințele lor spre a favoriza în Serbiă o politică de interese rationale care să permită acestei țări a inaugura o eră de progresu din punctulu de vedere material și intelectual, fără sa aibă a se încălzi pre socoteli altui. Si deca principele Milanu da garanții pentru o asemenea politică, cum și făcu pronunțandu disolvarea unei camere turburătoare, și care e propria a lucra la bună stare și prosperitate a țării, suveranul serbu nu face printrăceastă decât a răspunde pre deplin la ceea ce aștepta dela densulu puterile, asupra căroră cade sarcina mântinerii și conservării păcii în Europă. Serbilor aparține de a apăsă toate dificultățile cu cari are a lupta guvernul lor, atât în intru cât și în afara. Eata singur a politică compatibilă cu interesele țării lor și cu legitimele lor aspirațiuni naționale; și pre tempulu algerilor la cari voru avea foarte în curendu a procede voru avea cea mai bună ocaziune de a proba Europei, deca suntu seriosu decisi a uni toate forțele lor urmandu o cale de desvoltare normală și regulată spre a nu se îneca cu individualitate națională în tempesta inevitabilă ce apare la orizontu amenințandu viitorul, sau deca jucandu-se cu imprudentia cu focalu, aru cauta să aprinda incendiul care poate imbrătiși totă Europă orientală și a se propaga în toate părțile.

Misiunea Austro-Ungariei consistă mai înainte de toate a urmă cu atențiunea cea mai susținută evenimentele ce se producă atât în Serbiă cât și pre întreaga noastră frontieră orientală și meridională, care se atinge cu imperiul otoman. Trebuie să intervenim spre a liniși și pacifica cât va fi posibilu pretutindeni unde celu mai micu incidentu trecut nebagatu în seama aru pute deveni punctulu de plecare al unui siru de evenimente importante și de o însemnată necalculabilă.

Acestea trebuie să formeze basă, atât a politicii noastre propriu zise, cât și a totu ce e relativ la cestiunile politico-comerciale. Resulta încă de aci că aru fi a nu ne cunoște cu știință sau a ignora într-unu modu grosolanu misiunea ce-și impune sau ce seversiesce politică noastră deca i-amu cere o inițiativă imprudentă ridicandu cestiuni cari importă, atât în interesul Austriei cât și în alu Europei în general, a nu le aborda decât cându voru fi ajunsu la extremitate

Germania și papalitatea. -- După o corespondență din Berlinu a diurnului „Standard” guvernul italianu a făcutu cunoscutu celui prusianu, prin intermediarul ambasadorului dela Romă, baronul de Keudel, că e încă dispus asupra unei convențiuni cu celelalte puteri relativu la o convențiune pentru regularea poziției Papei și a drepturilor diferitelor guverne la viitoră alegere de Papa; alte informațiuni înse dau această noutate că foarte îndoișă și nu lasă îndoielă asupra îngrigirii ce a produsu asupra guvernului italianu și opiniunii publice pretensiunea Germaniei de a face pre Italiă răspundetoria de actele Vaticanului.

Correspondentulu din Romă alu acelui și diurnu vorbesce despre o întrevădere ce aru fi avutu locu între ministrul Visconti-Venosta și monseniorul Bernandi, în care acestă aru fi primitu asigurarea că pre câtu tempu Vaticanulu se va conduce cu moderatiune, guvernul italianu nu va permite nici o schimbare, celu puțin în cursulu vieții Papei.

„Pr.”

Dia Ungariei.

În ședința camerei reprezentative dela 7 Aprilie s'a terminat dezbateră asupra proiectului relativu la contribuțiunea pentru venatu. O discuțiune mai infocată s'a provocat prin dispuștiunea, ca celui ce arată vre-o abatere dela lege și se acordă o parte din mulț de bani, cu care se pedepsește respectivulu. Stănga estrema dechiară, că această dispuștiune samena cu dispuștiunile lui Bach de pre tempulu absolutismului și că atare contrastă cu demnitatea caracterului ungurescu. Cu toate aceste dispuștiunea s'a primitu espunendu Moricz și Lad. Tisza ca o lege constituțională nu se poate compara cu dispuștiunile arbitrare ale guvernelor absolutiste și participarea celui ce arată violarea legii la mulț de bani e provediută încă în legea despre poliția de câmpu. Csiky se vocă la „Tripartitu” și numai cu greu se pot convinge, că această colecțiune de legi are numai valoare particulară.

Merita să amintim o propunere ce a făcutu Irányi. Densulu recomandă adeva la passulu unde se amintesc armele de venatu, să se introducă contribuțiunea insignielor, pre care oratorul o aprăba din punctu de vedere democraticu mai multu decât contribuțiunea pentru arme, cari se pot folosi pentru apărarea țării și între impregiurările noastre de siguranță nu suntu unu articulu de lăcuș. Parerea această fu combatută de ministrul finanțelor Col. Széll și de Iul. Schwarz. Celu dintău dise, că contribuțiunea pentru armele de venatu nu e o sarcină asiă mare pre cându contribuțiunea pre însemne din punctu de vedere financiaru nu are nice o însemnată practică. Iul. Schwarz dovedi, că diferența de spese se vede aici mai tare decât la arme.

Propunerea lui Irányi s'a respinsu și proiectulu s'a acceptat în testulu originalu.

În ședința casei reprezentative dela 8 Aprilie anunță presedintele, că comisiunea pentru legea comercială s'a constituit alegendu-se. Stef. Gorove presedinte și Em. Hodossy referente.

Victor Istoczy se radica pentru a îndrepta către întregu ministeriul, interpelațiunea anunțată cu patru săptămâni înainte.

Există în genere — astfelu începe oratorul motivarea interpelațiunii sale -- acea parere falsă, că jidani formă numai o confesiune deosebită, apartien înse în celelalte raporturi la națiunea, cu care conlocuescu. Dă această nu e asiă, jidani formă o castă puternică, o confederațiune puternică ce cuprinde lumea întreagă, care nu aspiră decât suprimarea

celorlalte religii, ei se luptă pentru domnia universală, pentru panidaimu. Spre scopulu acestă ei câștigă pre cei mai desteri și mai puternici aderinti, se încercă să pună statele în aternare financiare pentru a ajunge pre calea această la influența politică și pentru a-și promova scopurile lor.

Jidani cu calitățile și tenacitatea lor, adunându-și averi colosali marescu neegalitatea în relațiunile de avere, spre a crea astfelu unu proletariatu mare. Iudaismulu se împreună cu internațională și cu ultramontanismulu spre a-și ajunge scopulu seu: domnia universală. Lumea presemțiendu pericolulu ce poate să-i vină dela această oște ce luptă cu succesu a început să ia măsuri preventive. Desbinarea jidanilor în neologi și ortodocși nu împotă nimicu, ambele părți urmărescu unu scopu. Ortodocșii voiescu numai să susțină puritatea castei, pentru a aduce numai purulu iudaismu la valoare, precându neologii au alesu jurnalistică, că cea mai bună arma pentru a combate ori-ce atacu îndreptat contră iudaismului.

Jidani se îndesă în ori-ce societate, de unde se incubă odată nu se mai potu alungă, voiescu să intre pretotindenea, dăra insii suntu foarte exclusivi, se impresă cu unu muru chinez și formă cea mai teribilă dintre toate aristocrațiile: plutaristocrația. Jidani afectă liberalismulu dăra suntu foarte conservativi, se împreună cu partidă ce învinge pentru a o exploata.

Pericolulu ce ascunde desulu falanxu alu iudaismului pentru celelalte confesiuni, cu deosebire pentru catolicismu, e de mare însemnată pentru Ungariă și trebuie să se ia măsuri rezolute pentru a preveni pericolulu cu care ne amenință iudaismulu. Oratorul nu recomandă o persecuțiune a jidovilor, de vreme ce, după cum dovedesce istoria, jidani cu toate persecuțiile s'au înmulțit și au devenit foarte puternici, ba deca nu se persecută cestiunea jidana, după parerea oratorului, n'aru mai fi astăzi.

Interpelațiunea sea dice:

Considerandu, că chiar și după dechiaratiunea on. d. ministru de culte și instr. publ. data în camera la 4 Iuliu 1874 nu există în întreaga Europă unu stat, în care elementulu jidovesc să aibă o influență și însemnată mai mare decât în Ungariă; considerandu, că acestu elementu se înmulțesce în țară, mai alesu în urmă imigrațiunii, foarte tare și înundarea țării de jidovi imigrați de repetite ori a fostu obiectu de discușiune în pressă tuturor partidelor și că publiculu se ocupa cu această întrebare de ani încôce;

Considerandu, că acestu elementu — după formă sea interioară și esteriă nu reprezintă atât o confesiune cât mai multu unu sistem de castă învechită, ce domniă în anticitate, ca e o putere socială independentă, care face conștiință din di în di totu mai mari pre terenulu politicu social și naționalu economic prin armele ce și le-a procurat prin impregiurările actuali, și nu numai că întrece elementele neidaice, ci le amenință și cu perire; considerandu, că jidovimea formă unu organismu, care fiindu condus de internațională se radica preste interesele statului și ale naționalității, și care după cum constată anii cincideci se alipește de cauză națională numai până cându impregiurările actuali le asigură puterea sau prospectulu de putere spre a o exploata în folosulu castei proprii; considerandu că Ungariă nu e chemată a fi teritoriulu de experimentări pentru această oligarchia economică; și în fine considerandu acelu punctu de vedere analogu pre care se află după esemplulu altor guverne europene și guvernele noastre fatia de ultramontanism și internațională, res-

pective fatia de democrație socială, întrebă pre onoratu ministriu:

1. Are de cugetu să subșterne proiectulu de lege apromis la dese ocaziuni de guvernele de până acum, prin care să se reguleze incolatul și să se pună astfelu o stavilă imigrațiunii jidovilor ce inunda Ungariă?

2. Pune-va guvernulu piedeci unei mișcări pacifice, care s'aru întreprinde eventualu de către elementele neidaice contră acestei caste agresive?

3. Are de cugetu guvernulu să ocupe fatia de cestiunea această o pozițiune rezolută sau vrea să continueze o politică indiferentă și o neutralitate deplină, care nu e justificată prin aparințele ce s'au ivit pre terenulu administrațiunii publice dela acordarea emancipațiunii încôce?

Interpelațiunea se predă ministeriului.

Se continua și termina dezbateră asupra contribuțiunii de lăcuș.

A p e l u.

În mediloculu stramutărilor întemplete prin fusiunea celor două partide mari magiare din țară, interesele vitale a subsistenței noastre politico-naționale ne chiamo, de o parte a ne îngriji, de consolidarea reuniunii noastre politico-naționale din districtulu Aradului; iera de alta parte a ne întielege, că după schimbarea relațiilor dintre partidă noastră și celelalte două partide magiare din districtulu nostru: ce atitudine să iae reuniunea noastră fatia de partidă liberală magiară? precum și pentru restaurarea biroului reuniunii.

Spre acestu scopu, adunarea membrilor reuniunii la 4 Aprilie st. n. 1875 a decisu conchiamarea tuturor românilor, cari suntu membrii reuniunii politice naționale din districtulu Aradului la o adunare generală pre Sambata 1 Maiu st. n. 1875 d. a. la 4 ore.

Suntu deci provocați toti membrii disei reuniuni, respective partidei naționale, a se înfățiși la adunarea generală, ce se va ține în localitățile conaționalului domnu Georgiu Dogariu în Aradu, strada telechiană Nr. 15.

Apelandu la simțulu curat românesc alu fi-cărui, avemu firma speranță, că nu-și va crutiă nici unulu ostenelă și jetfă materială, a participă la adunarea generală, ce e chemată a deslegă problemă consolidării și atitudinii reuniunii noastre politico-naționale.

Eara și până atunci facemu atenți pre toti membrii reuniunii noastre, că să nu precipiteze insinuându-se că membrii în partidulu nou fusiunatu magiaru, precum nici ori-care alta partidă eterogenă.

Ceea ce vomu să o facemu că partidulu compactu, cu demnitate, iera nu că singurateci răspânditi.

Astfelu pretinde poziția noastră din acestu districtu.

Aradu la 4 Aprilie 1875.

Din partea biroului Reuniunii politico-naționale din districtulu Aradului.

Ioanu Moldovanu m. p.

vice-pres. interim.

F. H. Longinu m. p.

notariu.

Articulul de lege XXXV. din an. 1874

despre notarii publici regesci.

CAPU I.

Împlinirea locurilor de notarii publici.

§ 1. Pre notarii publici i denu-mescemniștrulu de justiția.

§ 2. Notariu publicu numai cive maiorănu alu Ungariei poate fi, cu caracteru nepetatu, care nu este în concursu, nici sub curatela, cunoște pre deplinu limbă oficiasă a statului, este în stare a corespunde ordinațiilor

art. de lege XLIV din an. 1868, in urma a depusu cenzur'a advocatiale, ori cea judetiala practica, si pôte vedé pracs'a notariala de doi ani facuta de-si intrerupta inainte ori dupa depunerea cenzurei.

§ 3. Notariulu publicu nu pôte fi totodata deputatu dietalu, advocatu in pracs'a, profesor ori invetiatoriu publicu, ordinariu ori extraordinariu, nu pôte avé alta functiune ori servitiu publicu (de statu, biserica municipiu, comuna.)

Dela acésta regula se face exceptiune pentru functiunile bisericesti, municipale si comunale, cu cari nu este impreunata léfa; asemenea si pentru servitiulu militariu in armat'a de linia (maritima) si in militi'a teritoriala in statulu activu, incátu notariulu publicu la acést'a naru fi obligatu prin legea militaria.

§ 4. Notariulu publicu nu pôte avé ocupatiuni, cari sunt incompatibile cu pusetiunea sea. Cu deosebire:

a) Notariulu publicu nu pôte fi directoru generalu ori deregatoriu la atare insocire comerciala, industrial ori asemenea intreprindere de spēculatiune; nu pôte fi comerciantu nici speculante de bursa, nu pôte face spēculatiuni de comerci, industria banca, escomptu ori sensaria; nu pôte spēculá cu vinderea si cumperarea imobileloru, nici cumperarea de pretensiuni, ereditáti ori alte drepturi;

b) este opritu a face negociatiuni pentru sine sub numele seu propriu ori strainu, mai departe: a luá parte in afaceri, in cari intrevine in calitate de notariu publicu, a elocá banii, ce i s'au concediutu, sub numele seu, de-si a primitu asupr'a sea platirea procentelor; in urma;

c) a primí, fia sub ori-ce titlu, obligamentu de chizasia si evictiune in afaceri de acele, ce s'au incheiatu cu intrevinerea sea, ori au trebuitu sa le legalizeze.

§ 5. Numerulu si statiunea notariloru publici, ascultandu-se parerea respectivei camere notariale, se stabileste prin ministrulu de justitia.

§ 6. Statiunea de notariu publicu se implinesce pre calea concursului.

Recursulu bine instruitu este a se indreptá la acea camera notariala, in a cărei cercu se afla loculu de implinitu.

Camer'a notariala si da parerea asupr'a recurselor intrate in terminulu defiptu, si relatiunea sea motivata in 15 zile dupa espirarea terminulu de concursu o subterne ministrulu de justitia dimpreuna cu tóte recursele.

§ 7. Denumirea de notariu publicu da indreptatire de a face documente notariale numai in limb'a ungurésca, facerea loru in alta limba, ministrulu de justitia ori deodata cu denumirea ori mai tardiu numai atuncea o pôte concede, déca respectivulu notariu publicu deosebi dovedesce deplina destertitate in acea limba.

§ 8. Notariulu publicu este indetoratu in trei luni dela primirea decretulu seu de numire ale seversí tóte câte se receru in §§ 9—15 spre ocuparea statiunei.

Acestu terminu la rogarea motivata a notariulu publicu, prin ministrulu de justitia se pôte prolungi.

Notariulu publicu care neglige terminulu prescriu in acestu § ori celu prolongitu, se privesce de atare, care n'a acceptatu numirea sea.

§ 9. Fia-care notariu publicu depune cautiune, carea pentru Budapest'a se stabileste in 7000 fl. pentru orasie, cari numera celu putienu 20,000 locuitori, in 4000 fl. pentru alte locuri in 2000 fl.

Cautiunea pôte stá din bani gat'a in obligatiuni de statu ungare, ori in hartii de valóre, ce guvernulu le-a dechiaratu publicu de apte pentru cautiuni ori in ipotēc'a de pretiu duplu. Valóreá hartiiloru se socotesce dupa pretiulu de bursa din Bu-

dapest'a samnatu in diu'a premergatória depunerei, dara nici cându preste valóreá nominala.

Valóreá imobileloru vinctuate se stabileste totu dupa acele regule ce suntu a se observá dupa procedur'a civile la stabilirea pretiulu imobileloru luate sub executiune.

§ 10. Despre acceptabilitatea cautiunei, ascultandu-se parerea fisculu reg., decide camer'a notariala, si despre decisiunea ei este a se incunoscintiá atátu fisculu reg. cátu si notariulu publicu.

In contr'a decisiunei se admite recursulu din partea ambiloru la ministrulu de justitia.

§ 11. Bani gat'a, hartiile de valóre, ori documentulu de cautiune provediutu cu clausula de incorporare (intabulare), déca s'au primitu de asigurare, se inlocuescu si se pastreza fára tacsá in cas'a de deposite a tribunalulu, in a căru cercu se afla statiunea notariala.

In privinti'a vinctulárei hartiiloru de valóre dispune camer'a notariala totu pre calea acelu tribunalu.

§ 12. Fia-care notariu publicu depune urmatoriulu juramentu de oficiu: „Juru pre a totu sciitoriulu si a totu puterniculu Ddieu, ca voi fi totu-déun'a credinciosu cátra Majest. Sea Regele nostru, Ungari'a si constitutiunea ei, afacerile mele de notariu publicu le voi impliní in intiesulatu legiloru cu credintia, cu acuratetia si cu consciintia. Asiá sa-mi ajute Ddieu!“ Notariulu dupa depunerea cautiunei pôte cere indata admiterea sea la juramentu.

Depunerea juramentulu se intempla in siedinti'a publica a tribunalulu respectiv, si acést'a se nótéza pre decretulu de numire.

Déca unu notariu publicu si-a schimbatu statiunea: n'are sa jure de nou. (Va urmă)

❖ Sabesiu, in 25 Martie 1875.

Dle redactoru! Te rogu aibi bunatate a dá locu in colónele „Teleg. Rom.“ urmatóreloru renduri:

In Nr. 23 alu „Telegrafulu Romanu“ aparú o corespundintia datata din Sabesiu din 3/10 1875 st. v. subsemnata de P. R. — Intentiunea corespundintelui, o aréta contestulu intregu, ca i-a fostu sa denuncie si mistifice in modu nedemnu cele petrecute in modu onestu si corectu in siedinti'a sinodulu protopr. ténuta in Sabesiu la 10 Martie 1875. — Acestea a le trece cu facerea, aru fi ale recunósce a intari pre onoratu publicu cetitoriu in sinistrele combinatiuni trase din acea corespondintia, a-lu lasá se conchida, cumca manecarea protopresbiterulu la conchiamarea sinodulu protopr. sebesianu n'a fostu dupa prescriesele statutulu organicu, si ca ténuta protopr. preste totu decursulu siedintiei a fostu necorecta.

Sa vedemu asiá dara cáta dreptate are P. R. cându dice „ca de-si acestu sinodu s'a conchiamatu pre bas'a § 45 din statutulu organicu s'a trecutú totusi cu vederea tenóreá § 42.“ — Afirmatiunea acést'a nu numai ca e lipsita de adevéru, ci arata pre fatia necuratulu simtiementu ce a indemnatu pre coresp. P. R. sa iésa in publicitate cu asemenea asertiune si de n'aru fi fostu predomnit de patima, aru fi potutu aflá din circuliulu dto 24 Ian. Nr. 16/1875 prin care s'a conchiamatu pre 11 Febr. a. c. membrii sinodulu protopr. la siedintie, impregiurárele adusesse cu sine, de la acestu terminu se presentara mai putieni membri, decátu prevede legea, si asiá protopresbiteriulu a fostu constrensu sa indrepte la 21 Febr. sub Nr. 45/1875 alta hartie cátra membrii sinodali chiamendu-i la siedintia pre 10 Mart. c. c. — Omulu nepreocupatu va aflá acestea conformu prescrielor, in se ce ajungu acestea inaintea unui'a cá corespundintele P. R. carele nu e

membru sinodulu, si carele si-a luatú mainte sa mistifice totulu.

Dice mai departe P. R. „dupa un'a si alta propunere urmá din partea presidiulu o propunere esagerata si plina de catranu etc. etc.“ cu afirmarea acést'a si desgolesce corespundintele negrulu sufletu; a afirmá fára de a citá cuvintele cele esagerate si pline de catranu, e atát'a, cáta spune ne adevéru, si déca in anim'a coresp. P. R. aru fi mai remasu o mica schinteia de onóre aru trebúi sa rosiasca afirmandu asiá ce-va, cu atátu mai vertosu, pentru ca a fostu fatia si a trebuitu sa auda si scie, ca nu presidiulu a facutu propunerea, prin urmare, nici ca a avutu de ce se catraní. —

Eata aci din cuventu in cuventu conclusulu sinodulu protopr. adusu si luatú la protocolu sub 3 carele suna: „se aduce pre tapetu caus'a arondárei protopresbiteratelor. I. Paraschivu cere a i se spune, care parochii s'au ruptu din tractulu nostru. — Dupa ce se spunu, propune: ca de óre-ce Venerab. Consistoriu archidiecezanu a alteratu otarirea maritului sinodu archid. din a. 1874 ancesandu din tractulu nostru la alu Albei-Iuliei nu numai cele dóue parochii anume Hepr'a si Drambasiu date de acelu sinodu ci prelánga ele, inca Inurea, Ciugudu, Himb'a si Ord'a de susu, sinodulu protopresbiteralu se adreseze o representatiune cátra venerabilulu consist. archid. in carea sa se dechiare, ca se va téné numai de dispusetiunile maritului sinodu archid. incátu acelea nu se voru schimbá in urmarea reclamatiuniloru din partea comunelor respective.

Propunerea se primesce unanimu si spre stilisarea reprentatiunei se alegu dd. par. N. Lazaru, I. Paraschivu si I. Bogitie. — Unde e aci propunetiulu presupusu de P. R., unde esagerarea, séu catranirea, séu oratori'a? ce se atribuescu presiliulu la acést'a ocasiune, cându asupr'a ei fiindu toti membrii sinodali de acordu nu s'au incinsu nici o discussiune. —

Corespondintele P. R. petrecendu, in vér'a trecuta câte-va luni in óre-care parlamentu, se vede a se fi luminatu de spiritulu aceluia'si, incátu dupa pracs'a castigata acolo si fára permissiune i vení sa vorbéscá in siedinti'a sinodale, de-si nu e membru aceluia'si, dara presidiulu oprindulu dela cuventu ofensá se vede pre parlamentariulu P. R. de a trebuitu sa strige in lumea mare, ca presidiulu sinodulu prot. din Sabesiu n'are spiritu parlamentariu, pocita maniera, in urma si deslusirile presidiulu, facute sinodulu prot. despre necorect'a administrare de pána aci a averei bisericei nóstre din Pianulu de josu, aretandu-se dau-nele ce se causéza acést'a din lips'a de ómeni consciintiosi se pare a fi conturbatu pána acolo necuratele simtieminte ale coresp. P. R. de trebuie sa iase in publicitate cu insinuári nedemne; inse n'ai ce face, adevéru sa-lu ascundi nu poti, cáci ratiociniile bisericei si documentele alaturate la cele dintre cari o parte insemnata nu numai ca suntú scrise, dara multe si subscrise de P. R. lu dau pre fatia, apoi pentru atari deslusiri basáte pre esperintia si date, paremi-se a nu fi fostu de lipsa, cá se onoreze coresp. P. R. presidiulu sinodulu pána si cu titlu de infalibilu.

Remane acum la bun'a chipsuiéla onoratiiloru cetitori ai „Teleg. Rom.“ sa judece, ca ce caracteru pôte avea unu corespundinte cá P. R.

Presidiulu sinodulu protopr.

Varietáti.

* Dela librari'a Socecu et Com. din Bucuresci ni sosi patru volumuri „Opere complete partea antei'a Teatru.“ Astadi ne marginimu a anunciá pre scurtu si a atrage atentiunea publiculu asupr'a unui anunciu

celu publica librari'a mentionata in fóla nóstra.

* * * *Multiamita publica.* — Scól'a nóstra confesiunala gr. or. din orasiulu Cincu-mare a ajunsu la intrepunerea comit. paroch. locale in privinti'a invetiementulu poporalu intr'o placuta positiune, cáci fu impartesita din partea inaltulu inspectoratu regescu pentru fondulu regiu in modu gratuitu cu o colectiune din mesurile metrice, cari cu prim'a Ianuariu 1876 se voru introduce in modu obligatoriu, construite de profesorele C. Bopp din Stuttgart si anume cu aparatulu metricu instructionale, pentru scólele poporali constatatariu din:

I. 1 meter. scolasticu cu impartirea in dieci centi si milimeteru; II. 1 Decimeteru — cubu care se pôte desface; III. 1 Decimeteru — cubu cavatu; IV. 1 Literu si 1 Kilogramu; V. 1 Deciliteru si hectogramu; VI. 1 Centimeteru si 1 decagramu; VII. 1 Centimeteru — cubu cavatu si 1 gramu;

Subscribulu comitetu parochiale, cá fidelu interpretu si alu sinodulu parochiale, se afla indetoratu fatia de acestu actu de generositate a esprime publice inaltulu reg. inspectoratu cordial'a sea multiamita. — Cincu-mare in 4 Aprile 1875.

Comitetulu parochiale gr. or.

M. Branisce m. p. presied.

I. Bastea m. p. notariu.

* * * De comandantu alu gendarmariei transilvane este denumitu maiorulu de honvedi Franciscu Török.

* * * *Scandalu pre drumulu de feru.* In 17 ale luni curente s'a intemplatu la statiunea Ipcani, unde trece drumulu de feru din Bucovin'a in Romania unu casu, care ilustréza fórté uritu siguranti'a publiculu caletoriu. Pre clas'a 2 a sositu in diu'a acea o dómna fórté frumósá si eleganta, carea caletoarea singura. Dómn'a venea din Elveti'a si voiá cá preste Moldovi'a si Basarabi'a sa ajunga la parintii ei in Russi'a. Esteriorulu ei celu prea placutu a sternitu in oficiali confiniulu románescu o atractiune condemnabila cátra interesant'a pasagiera. Cu deosebire oficerulu carele are asupr'a si viz'a paspórtelor, erá acél'a care molestá mai multu pre amintit'a dómna. Ne voindu in sa dómn'a sa pricepa intentiunile oficerulu, si rezervá acést'a ocasiunea la controlarea vamale, cugetándu ca prin rigorositatea sea o va inblandí si o va supune intentiunei sele nobile. Si in adevéru dómn'a, care avea pasportu in regula si diplom'a de doctoratulu de medicina, s'a si inblanditu, in sa nu in intelesulu oficerulu. Ea, vediendu-se atacata in cele mai nobile simtieminte, si-a luatú refugiulu la oficialulu austriacu, care erá in functiune. Acést'a au si luat'o sub scutulu seu, au dus'o in locuinti'a sea, dara indata i-a datu se intieléga, ca moralitatea ei aci erá si mai espusa pericolulu. N'a avutu incatreu, ci paresindu-si bagajulu si chiaru si vestimintele de iérna a fugitu spre Hatn'a, de unde si-a continuatu caletori'a cátra casa, incunoscintiandu mai intáiu pre parinti prin telegrafu, despre intemplantia acést'a.

* * * *Temes is money* (tempulu e moneta, bani.) — Acést'a este inscriptiunea ce figuréza pre usi'a biroului unui redactoru a diarulu din Sydney (Australi'a.) Nimene nu pôte vorbi cu redactorulu de cátu indemnándulu de tempulu ce-va perde. O audientia de o óra costa 10 silingi; ½ óra 5 si unu cuartu 3 silingi. Ce bine aru prinde sa putemu introduce si noi mesurile acestea.

* * * *Mamalg'a medicamentu contr'a ftisiei.* Cercetári recente au stabilitu ca celu mai bunu remediulu contr'a ftisiei pulmonare este farin'a de papusoiu (melaia) de buna calitate facuta fertura. Intrebuintiarea incontinua si prelungita a acestui alimentu escelinte aduce, se pare infalibilu, vindecarea, cându inse ból'a n'a ajunsu la celu din urma gradu.

Indata ce observa cine-va ca o recela séu altu asiá ce-va devine inderecniua si

de natură rea, trebuie îndată a-si face hrana principală din făina de papusioiu (malaiu) fărta cu jumătate lapte și jumătate apă.

Dăca nu se pôte întrebuintia laptele, se pôte prepară fertur'a cu zama de carne seu cu apa și cu untu; dara laptele este preferabilu.

* O nouă inventiune de încălzirea vagonelor. — Eata o inventiune de cea mai mare utilitate. E vorb'a de unu sistemu de încălzire a vagonelor căilor ferate, sistemu comod, putienu costatoru și ne oferindu nici unu pericolu, datoritu imaginațiunei unui alsatianu, D. Bocard.

Încălzirea se face cu cōca, într'unu caloriferu instalatu într'unu vagonu de tînichea acatiatu de trenu, între tenderu și furgonulu din frunte. Aerulu caldu este alungatu într'o conductă de tînichea seu de fontă adaptată sub parchetulu vagonelor, prin midiloculu unui ventilatoru pusu în miscare de o curea ce comunica cu o osia a rotilor traserei ce pōrta caloriferulu. Conduct'a este strepusă de gauri cari suntu totu atâte guri de caldura în raportu cu compartimentele trasureloru cu caletori. Aceste guri potu fi deschise și închise după vointia, cu ajutorulu unui bumbu.

* O descoperire archeologica. O descoperire de mare interesu pentru anticari, și mai alesu pentru egiptologi, s'a facutu la Port-Said. Unu archeologu învetiatu a descoperitu acolo o pētra monumentală a lui Thotmes III, sub domni'a căruia (1491 ani înainte de Iisusu Christosu) se presupune a fi avutu locu esirea israelitiloru din Egiptu.

Inscripțiunile dejă descifrate a acestei petre contienu preste 400 numi geografice, cari tōte se potu recunōce și cari apartienu cea mai mare parte Arabiei, Armeniei, Nubiei și tiermuriloru Mediteranei.

* Eucalyptus. — Si fiindu-ca vorbimu despre eucalyptus, vomu comunică lectoriloru ca în anul 1873 ni s'a transmis sementia de acēsta esentia din Parisu. Amu facutu la scōl'a de agricultură o pepinieră, și, după cāte-va luni de vegetatiune puetii aveau o înaltime de aprōpe unu metru. Preste iērna au peritu toti, chiaru acei pre care i înfasiurasemu cu paie.

Facemu cunoscutu acēsta esperintia pentru că sa se convingă ori-cine ca introducerea acestui arbore pretiosu este imposibila în clim'a nōstră. Sciamu ca nu pōte vegetă în Romani'a, de vreme ce, după atâte esperintie facute în Franci'a, s'a dăveditu ca eucalyptusulu nu suferă iernele aspre; și, dăca amu facutu cercarea, a fostu numai pentru a face cunoscutu eleviloru acēsta esentia. Ne vomu silī a pastră cāti-va pui în floraria din puetii ce vomu produce în anul 1875. Amatorii voru putea vedea în Maiu mai multi eucalyptus în grădin'a de cercări a scōlei.

(Rev. Scientifica.)

Raportulu

adunărei a dōu'a generale ordinare a Institutulu de creditu și de economii „Albin'a”, ținută la Sabiiu în localulu Asociațiunei transilvane în 30 Martiu 1875.

(Urmare și fine.)

Contulu bilantiului.

Active.

Starea cassei în numerariu la centrală	9437 fl. 19 cr.	fl. cr.
la reuniunile de creditu	1621 fl. 19 cr.	11058 38
Capitalu de actiuni rate restante	14200 —	
Portfoiu: schimburi de banca	297670 fl. 60 cr.	
schimburi și obligațiuni dela reuniuni de creditu	108937 fl. 33 cr.	406607 93
Imprumuturi ipotecari	21580 —	
Imprumuturi de harthii de valōre	5191 —	
Harthii de valōre proprii, după consemnarea B.	16347 75	

Moneta, după cursulu dela 31 Decembre 1874:	1002 bucăți de 20 franci	a 8 fl. 90 cr. 8917 fl. 80 cr. 10 # a 5 fl. 26 cr. 52 fl. 60 cr.	8970 40 9547 62
Debitori			
Spese de fundare a centralei și filialeloru	9536 fl. 40 cr. după amortisare de 1000 fl.		8536 40
Tiparitari și cărți, după amortisare de 1888 fl. 88 cr.			1700 —
Mobilierulu	2786 fl. 40 cr. după amortisare de 278 fl. 64 cr.		2507 76 4371 95
Interese transitive			
Sum'a	510619 fl. 19 cr.		

Passive.

Capitalu de actiuni,	3000 actiuni a 100 fl.	300000 —
Deposite pentru fructificare		121856 70
Creditori		969 32
Fondurile de garanția ale reuniuniloru de creditu		43058 50
Interesele fonduriloru de garanția ale reun. de creditu		3624 76
Fondulu de garanția alu creditelor ipotecari		475 —
Interesele fondului de garanția alu creditelor ipotecari		14 89
Fondulu de rezerva alu actionariloru		6525 94
Fondurile de rezerva ale reuniuniloru de creditu		432 89
Dividende neradicate		31027 23
Sum'a	510619 fl. 19 cr.	

Sabiiu, 21 Decembre 1874.

I. Hanni'a m/p. E. Macelariu, m/p. membru de consiliu. deleg. consiliului.

Visarionu Romanu m/p. directoru.

Gustavu Ludwig m/p. comptabilu.

Bilantiulu presentu s'a esamenatu de subscrișii și s'a gasitu în consonanția cu cărțile institutulu purtate în deplina ordine.

Sabiiu, 25 Martiu 1875.

Augustu Senor, m/p.

Basiliu Petri m/p. G. Mateiu m/p.

Contulu perderiloru și profitulu.

Debet.

(Esiri.)

Interese, pentru depozite spre fructificare	6202 fl. 90 cr. pentru fondulu de garanția alu creditelor ipotecari	14 fl. 89 cr. pentru fondurile de garanția ale reuniuniloru de creditu	1742 fl. 37 cr. pentru imprumuturi luate pe efecte	364 fl. 33 cr. pentru fondulu de rezerva alu actionariloru	176 fl. 78 cr.	8501 27
Spese. Salarie, chiria, porto, competenție de timbru, inserate, diverse	8384 fl. 74 cr. speșele reuniuniloru de creditu	2004 fl. 11 cr. marce de preșentia	376 fl.			10764 85
Contributiune						1309 50
Amortisatiuni, din speșele de fundare	1000 fl. din tiparitari și cărți	188 fl. 88 cr. din mobilie	278 fl. 64 cr. pretensiuni dubioșe	250 fl.		1717 52
Profitu curatu	31,014 fl. 74 cr. profitu transportatu din anul trecut	12 fl. 49 cr.				31027 23
Sum'a	53320 fl. 37 cr.					
Creditu.	(Venituri.)					
Profitu transportatu din anul trecut						12 49
Interese, dela schimburi de banca	27403 fl. 94 cr. dela schimburile și obligatiunile reuniuniloru de					

creditu	1P943 fl. 67 cr. dela imprumuturi ipotecari	2588 fl. 49 cr. dela contocorrentu	87 fl. 84 cr. dela imprumuturi pe efecte	360 fl. 93 cr. dela rate de actiuni intardate	1081 fl. 32 cr. dela harthiele proprii de valōre	785 fl. 27 cr. 48251 46
Provisiuni și competenție						4592 98
Tiparitari vendute						117 10
Profitu de cursu, la harthiele proprii de valōre	267 fl. 22 cr. la moneta					79 fl. 12 cr. 346 34
Sum'a	53320 fl. 37.					

Sabiiu, 31 Decembre 1874.

I. Hanni'a m/p. E. Macelariu m/p. membru de consiliu. deleg. consiliului.

Visarionu Romanu m. p. directoru.

Gustavu Ludwig m. p. comptabilu

Contulu acest'a alu perderiloru și profitulu s'a esaminatu de subscrișii și s'a gasitu în consonanția cu cărțile institutulu purtate în deplin aordine.

Sabiiu, 25 Martiu 1875.

Augustu Senor m/p.

Basiliu Petri m/p. G. Mateiu m/p.

Raportu comerciale.

Sabiiu 13 Aprilie n. Grău 4 fl. 27 xr. frumosu, 4 fl. 13 xr. mestecat, 3 fl. 73 xr. cualit. infer.; secar'a 2 fl. 80 xr. până 2 fl. 53; orzu 2 fl. 67; ovessu 1 fl. 87 până 1 fl. 60 xr.; cucuruzu (porumbu) 2 fl. 87 xr.; cartofă 1 fl. 47 xr. galăta austriacă.

Cănepe 10—20 fl. maj'a. Lintea 7 fl. 33 xr.; mazarea 5 fl. 33 xr., Fasolea 6 fl. — xr.

Fenu legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie ungi 60 xr., scurte 50 xr, maj'a.

Lemne de focu 8—9 fl. stang. anstr. Carnea de vita 16—20 cr. p., de porc 20—24 xr. Unsōrea 79 xr. până la 1 fl. — cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 1/13 Aprilie 1875.

Metalicele 5%	70 45
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	74 80
Imprumutulu de stat din 1860	111 75
Actiuni de banca	946 —
Actiuni de creditu	231 75
London	111 35
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	80 —
" " " Temisiorene	78 —
" " " Ardelenesci	76 20
" " " Croato-slavone	80 —
Argintu	103 40
Galbinu	5 22 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	8 89

Publicatiune.

Tuturoru acelor'a, cari au dreptulu electoralu la alegerea de deputatu dietalu, dara nu suntu suscepti în list'a electorale pentru nesolvirea contributiuniloru directe pre a. 1874, li-se aduce la cunoscintia, ca în conformitate cu dispositiunea articululu VI de lege din 1875 suntu de a se suscepe în listele electorale și acei alegatori îndreptatiti, cari până la 15 Aprilie 1875 inclusive platescu contributiunea directă pre 1874 seu, dăca suntu în restanția cu darea directă pre mai multu tempu de cātu unu anu, din restanțiile loru celu putienu atātu cātu face intrēga darea lor directă pre anul 1874.

Se provōca deci toti acei'a, cari vreau sa-si esercieze dreptulu lor de alegere, celu mai frumosu dreptu constitutiunalu, sa solvēsca sum'a contributiunei reclamata de lege până inclusive 15 Aprilie 1875 pentru că sa pōta fi suscepti decursive în listele electorale.

Sabiiu în 2 Aprilie n. 1875.

Comisiunea centrale electorale a scaunulu Sabiiului.

(3—3)

Edictu.

Simeonu Muntiu din Rahau carele de doi ani parasi pre soci'a sea Mari'a Zacharia din Heghigu fāra a se sci locul petrecerii

sele — se citēza a se presentā în terminu de unu anu de dīle la subsemnatulu foru matrimoniale, încependu dela datulu de josu, — cāci în casu contrariu procesulu divorțialu intentatu asup'r'a sea, se va pertractā și decide si în absentia lui.

Elōpatacu în 1 Martie 1875.

Scaunulu ppescu gr. or. alu Heghigului, cā foru matrimoniale.

Ioanu M o g 'a

Adm prot.

(3—3)

Librari'a Socecu et Comp. București.

Calea Mogosiței Nr. 7.

Anuncie aparițiunea primei serii a scrieriloru lui Vasilie Alesandri „Teatru” 4 volume 8° formatu Charpentieru harthie velina, tipariu elegantu.

De vendiare la tōte librariile din tiēra pre pretiulu de 20 lei noi pentru 4 volume.

Spre finele lunei lui Maiu anul cu rentu va aparē seri'a II-a „Poesii” și pre la finele lui Octombrie seri'a III-a „Prosa” de d. Vas. Alexandri, cāroru serii voru urmā imediatu:

Poesiile lui Dim. Bolintineanu.

(1—3)

Neîncungiuratu de lipsa la economi'a de vite

Pravuri de Transilvani'a pentru cai și vite cornute.

Pregatite din celea mai aprobate medilōce de casa, corespundietērie relatiuniloru nōstre economice și pusetiunei tierei nōstre, cari atātu cā medilocu de cura, cātu și cā medilocu preservativu nu aru trebui sa lipsēsca la nici unu economu adevratu.

Pentru cai:

Contr'a ciumei, siorecelorū și altorū bōle periculōse, precum: caturhoe'a organelorū de respiratiune, catarhoe'a de stomachu, nemistuire, colica, tusa, marasma (Abmagerung) preste totu, contr'a celoru mai dietōrie bōle; mai departe servescu pravurile acestea la calu spre crescerea frumōsă și-lu sustienu sanetōșu și infocatu.

Pentru vite cornute:

Contr'a deosebitelorū aprinderi și alte bōle, precum: flatu lentia și colica, mai departe la vaci, dăca dau lapte putienu și slabu, contr'a marasmei (Abmagerung), contr'a apetitulu perdutu și cu deosebire la vitele de ingrasiatu.

1 Pac. a 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. a 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru oi.

Unu obiectu neaparat de lipsa în economi'a rationale de oi, preparatu din cele mai aprobate și practice medilōce de casa, celu mai bunu medilocu de cura și preservativu contr'a bōleloru epidemice, cari domnescu mai adeseori, precum: Genuriu vermele de plamana (Lungenwurm), calbēza, clorose'a (Anaemie Bleichsucht), tusa: diarhoea, bubatu (versatu) mai departe res. titue apetitulu perdutu și vindeca tōte bōlele de stomachu și a organelorū din launtru s. a. m.

1 Pac. a 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. a 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvani'a pentru rimatori.

Celu mai aprobatu medilocu de cura pentru rimatori. Curēza diarhoe'a, colic'a, branc'a, precum și feluritele aprinderi. — E de mare folosu și pentru rimatorii de ingrasiatu fiindu ca face apetitu și totu-odata și ingrasia.

1 Pac. a 1/4 Cilo 30 cr. v. a.

1 Pac. a 1/2 Cilo 60 cr. v. a.

Deposituulu principalu de espiditiune la ALBERTU VACSHMANN, apotecariu în Borgo-Prundu. (Transilvani'a) mai departe în depositu: în Sidisiōra la I. B. Misselbacher et fii, în Clusiu la Carolu Hutflesz, în Muresiu-Osiorheiu la Mat Bucher, și în Bistrița la G. M. Textorisu.

(2—3)